

КОНТРОЛЬНЫЙ
ЭКЗЕМПЛЯР

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

Плыкаў

«06» 17 05 2015 г.

Рэгістрацыйны № Д-31-2/152 / вуч.

БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасцей:

1-02 03 02 Руская мова і літаратура;

1-02 03 04 Руская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)

2015 г.

Вучэбная праграма складзена на адукацыйных стандартаў вышэйшай адукацыі ОСВО 1-02 03 02 № 87 ад 30.08.2013 г., ОСВО 1-02 03 02 № 88 ад 30.08.2013 г.

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Т.У. Ганчарова-Цынкевіч, дацэнт кафедры беларускай літаратуры і культуры ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
І.М. Гоўзіч, загадчык кафедры беларускай літаратуры і культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
А.У. Жардзецкая, дацэнт кафедры беларускай літаратуры і культуры ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
Н.В. Заяц, дацэнт кафедры беларускай літаратуры і культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

І.Д. Воюш, дацэнт кафедры гісторыі журналістыкі і менеджменту СМІ Інстытута журналістыкі БДУ, кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
Д.П. Зылевіч, дацэнт кафедры рэдакцыйна-выдавецкіх тэхналогій ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт», кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай беларускай літаратуры і культуры ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”
(праатакол № 9 ад 23.03.2015 г.);

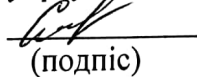
Загадчык кафедры

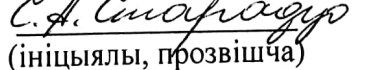
 І.М. Гоўзіч

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(праатакол № 3 ад 29.04.2015 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага
упраўлення БДПУ

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма ўстанавы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне “Беларуская літаратура” распрацавана для ўстаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь ў адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйных стандартаў вышэйшай адукацыі па спецыяльнасцях 1–02 03 02 “Руская мова і літаратура”, 1–02 03 04 “Руская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)”.

Гісторыя беларускай літаратуры аб’ядноўвае вялікі па аб’ёме і няпросты для разумення матэрыял. На сучасным этапе працягваецца пераасэнсаванне мастацкіх з’яў, у актыўны разгляд уключаны многія невядомыя раней творы як мінулых эпох, так і сучаснасці, выпрацоўваюцца новыя крытэрыі ацэнкі, што і знайшло адлюстраванне ў змесце прапанаванай вучэбнай праграмы. У вучэбнай дысцыпліне “Беларуская літаратура” вылучаны раздзелы “Літаратура XI–XVIII стагоддзяў”, “Літаратура XIX стагоддзя”, “Літаратура XX стагоддзя”, “Сучасны літаратурны працэс”.

Мэты вучэбнай дысцыпліны: пазнаёміць студэнтаў з асноўнымі этапамі развіцця нацыянальнай літаратуры; даць уяўленне пра агульныя напрамкі яе развіцця, змену мастацка-светапоглядных сістэм, эвалюцыю метадаў, стыляў, жанравых формаў; прааналізаваць жыццёвы і творчы шлях класікаў нацыянальнай літаратуры, змест іх твораў, месца і ролю ў літаратурным працэсе.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- даць студэнтам рознабаковыя веды па вучэбнай дысцыпліне;
- навучыць арыентавацца ў свеце мастацкіх твораў;
- сфарміраваць навыкі аналізу літаратурнага тэксту;
- выпрацаваць крытэрыі разумення канкрэтна-гістарычнай, нацыянальнай і агульначалавечай значнасці мастацкіх твораў;
- выходзіць эстэтычны густ, адчуванне прыгожага ў жыцці і літаратуры.

Вучэбная праграма складаецца з аглядавых і манаграфічных тэм. У аглядавых даецца агульная характарыстыка пэўнага перыяду, вылучаюцца асноўныя тэндэнцыі ў творчасці пісьменнікаў, раскрываецца ўплыў грамадска-палітычных падзей на літаратуру. Манаграфічна прапануецца вывучаць спадчыну класікаў – Янкі Кудалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча, Максіма Танка, Уладзіміра Караткевіча, Васіля Быкава, Рыгора Барадуліна, якія заявілі пра сябе як яркія індывідуальнасці, вызначылі мастацкі ўзровень літаратуры свайго часу і абумовілі ў многім далейшыя шляхі яе развіцця.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі. Вучэбная дысцыпліна “Беларуская літаратура” знаёміць студэнтаў з асноўнымі этапамі развіцця нацыянальнай літаратуры, дае ўяўленне пра агульныя напрамкі яе развіцця, эвалюцыю метадаў, стыляў, жанравых формаў; аналізуе жыццёвы і творчы шлях класікаў айчыннай літаратуры, месца і ролю ў літаратурным працэсе. Вучэбная дысцыпліна “Беларуская літаратура” звязана з вучэбнымі дысцыплінамі “Замежная літаратура”, якая ўваходзіць у дзяржаўны кампанент для спецыяльнасцей 1–02 03 02 “Руская мова і літаратура”, 1–02 03 04 “Руская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)”, “Уводзіны ў літаратуразнаўства” і “Тэорыя літаратуры”, якія ўваходзяць у дзяржаўны кампанент для спецыяльнасці 1–02 03 02 “Руская мова і літаратура” і кампанент установы вышэйшай адукацыі для спецыяльнасці 1–02 03 04 “Руская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)”.

Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Беларуская літаратура” павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў акадэмічных, сацыяльна-асобасных, прафесійных кампетэнцый.

Патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый

Студэнт павінен:

АК-1. Умець прымяняць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.

АК-2. Валодаць метадамі навукова-педагагічнага даследавання.

АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.

АК-4. Умець працаваць самастойна.

АК-5. Быць здольным нараджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).

АК-6. Валодаць міждысцыплінарным падыходам пры вырашэнні праблем.

АК-8. Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

АК-9. Умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

АК-10. Умець рэгуляваць узаемадзеянні ў адукацыйным працэсе.

Патрабаванні да сацыяльна-асобасных кампетэнцый

Студэнт павінен:

СЛК-1. Валодаць якасцямі грамадзянскасці.

СЛК-2. Быць здольным да сацыяльнага ўзаемадзеяння.

СЛК-3. Валодаць здольнасцю да міжасабовых камунікацый.

СЛК-4. Валодаць навыкамі здароўезахавання.

СЛК-5. Быць здольным да крытыкі і самакрытыкі.

СЛК-6. Умець працаваць у камандзе.

СЛК-7. Быць здольным ажыццяўляць самаадукацыю і ўдасканалваць прафесійную дзейнасць.

Патрабаванні да прафесійных кампетэнцый

Студэнт павінен быць здольны:

ПК-1. Кіраваць вучэбна-пазнаваўчай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў.

ПК-2. Выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання.

ПК-3. Арганізоўваць і праводзіць вучэбныя заняткі розных відаў і форм.

ПК-6.3. З'яўляцца аптымальным адбор і эфектыўна рэалізоўваць тэхналогіі адукацыі.

ПК-7. Арганізоўваць і праводзіць выхаваўчыя мерапрыемствы.

ПК-8. Фарміраваць базавыя кампаненты культуры асобы навучэнца.

ПК-9. Эфектыўна рэалізоўваць тэхналогію дзейнасці класнага кіраўніка.

ПК-10. Ажыццяўляць прафілактыку дэвіянтных паводзін навучэнцаў.

ПК-12. Развіваць навыкі самастойнай работы навучэнцаў з вучэбнай, даведачнай, навуковай літаратурай і іншымі крыніцамі інфармацыі.

ПК-14. Папярэджваць і пераадольваць непаспяховасць навучэнцаў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Беларуская літаратура” студэнт павінен **ведаць:**

- шляхі і галоўныя этапы развіцця нацыянальнай літаратуры (ад старажытнасці і да нашых дзён);

- узаемасувязь светапогляду і творчасці пісьменніка, асаблівасці яго стылю ці творчай манеры;

- канкрэтна-гістарычнае, нацыянальнае і агульначалавечае значэнне мастацкіх твораў;

- сучасныя ацэнкі мастацкіх з’яў папярэдніх эпох;
- праблематыку, ідэйны змест твораў, асаблівасці кампазіцыі, вобразна-выяўленчыя сродкі;

- герояў твораў, іх светапоглядныя пазіцыі, рысы характару, месца ў сістэме вобразаў;

- найбольш важныя звесткі пра жыццёвы і творчы шлях пісьменніка.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Беларуская літаратура” студэнт павінен **умець**:

- выяўляць агульнае і адрознае ў літаратурах розных эпох;
- спалучаць тэарэтычныя веды з вывучэннем канкрэтных мастацкіх з’яў;
- упісаць літаратурны твор ў сацыякультурны кантэкст эпохі;
- вызначыць месца твора ў мастацкай сістэме пісьменніка і ў літаратуры свайго часу;

- класіфікацыю па літаратурных творах, фактах жыццявага і творчага шляху аўтара;

- каменціраваць тэксты твораў, характарызуючы іх з культуралагічнага, гісторыка-бытавага, літаратуразнаўчага і іншых аспектаў;

- працаваць з навукова-крытычнай і даведачнай літаратурай.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Беларуская літаратура” студэнт павінен **валодаць**:

- адпаведным паняццёвым і літаратуразнаўчым апаратам;
- сучаснай метадалогіяй і метадыкай літаратуразнаўчых даследаванняў;
- навыкамі разнастайных спосабаў аналізу мастацкіх твораў.

Па кожнай вучэбнай тэме ў адпаведнасці з яе мэтамі і задачамі па фарміраванні і развіцці ў студэнтаў канкрэтных кампетэнцый выкладчык (кафедра) праектуе і рэалізуе канкрэтныя педагагічныя тэхналогіі. Асноўнымі тэхналогіямі навучання з’яўляюцца: праблемнае навучанне (праблемнае выкладанне, пошукавы метады); камунікатыўныя тэхналогіі, заснаваныя на актыўных формах і метадах навучання (дыскусія, круглы стол, прэзентацыя, работа ў групах); асобна арыентаваная тэхналогія.

Агульная колькасць гадзін, колькасць аўдыторных гадзін, форма атрымання вышэйшай адукацыі, размеркаванне аўдыторных гадзін, формы бягучай атэстацыі. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Беларуская літаратура» разлічана на 58 вучэбных гадзін. Вучэбным планам на дзённым аддзяленні факультэта беларускай і рускай філалогіі для спецыяльнасцей 1-02 03 02 Руская мова і літаратура; 1-02 03 04 Руская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы) у V семестры прадугледжана 34 аўдыторныя гадзіны: 20 лекцыйных і 14 практычных гадзін. Форма кантролю – залік.

На самастойную работу студэнтаў адведзена 24 гадзіны: тэма 1 – 2 гадзіны, тэма 2 – 2 гадзіны, тэма 3 – 18 гадзін, тэма 4 – 2 гадзіны.

Вучэбным планам на завочным аддзяленні факультэта беларускай і рускай філалогіі для спецыяльнасці 1-02 03 02 Руская мова і літаратура ў VIII семестры прадугледжана 8 лекцыйных, 2 практычныя гадзіны, 24 гадзіны адведзены на самастойную работу. Форма кантролю – залік у IX семестры.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

РАЗДЗЕЛ 1. ЛІТАРАТУРА XI – XVIII СТАГОДДЗЯЎ

1.1. Крыніцы і паходжанне даўняй літаратуры.

Узнікненне славянскага пісьменства. Асветніцкая дзейнасць Кірыла і Мяфодзія. Культурныя сувязі славян з Візантыяй. Старажытная Русь як адзіны культурна-гістарычны рэгіён. Тыпы кніг (богаслужбовыя, рэлігійныя чытальныя, “паўсвецкія”). Паняцце літаратурнай трансплантацыі. Тэацэнтрычная сістэма духоўных каштоўнасцей. Сінкрэтычнасць сярэднявечнага мыслення. Літургічнасць і саборнасць як асноўныя катэгорыі раннесярэднявечнай (тэацэнтрычнай) культуры. Разуменне чалавека, яго месца ў свеце, прызначэння і мэтай існавання. Сярэднявечны сімвалізм, яго карэннае адрозненне ад літаратурных метадаў Новага часу. Багацце і разнастайнасць жанравых формаў. Паняцце пануючага стылю эпохі. Манументальна-гістарычны стыль у літаратуры ранняга Сярэднявечча. Літаратурны канон. Перыядызацыя літаратуры Сярэднявечча.

Біблейныя кнігі на старажытнай Русі. Біблія як помнік сусветнай літаратуры. Першыя Біблейныя кнігі на ўсходнеславянскіх землях. Рэймскае, Астрамірава і Тураўскае Евангеллі (XI стагоддзе), Полацкае (XII стагоддзе) і Аршанскае (XIII стагоддзе). Евангеллі як помнікі раннесярэднявечнага пісьменства. Агульначалавечыя ідэалы ў Бібліі. Патрыстыка і дыдактычная літаратура. Жанрава-відавая разнастайнасць твораў айцоў царквы: багаслоўскі трактат, палемічная прамова, экзегеза, эпістала, энкомій, гамілія, прытча. “Казанне, як склаў святы Кірыл азбуку славянскую” Чарнінцэ Храбра: ідэйны змест і значэнне твора ў сярэднявечным славянскім свеце. Апокрыфы. Паходжанне і тыпалогія. “Блуканне Багародзіцы па пакутах” праблематыка твора, пытанні аб Божай літасці і справядлівасці. Маральна-этычныя погляды грамадства. Прычыны забароны твора царквой. Жыцці святых. Узнікненне агіяграфіі і яе жанравыя разнавіднасці. “Жыцце Аляксея, чалавека Божьага” як класічны ўзор агіяграфічнага твора.

Павучальнае і ўрачыстае красамоўства. Жанравыя разнавіднасці пропаведзі. Рысы павучальных твораў у летапісах (“Прамова перад князем Уладзімірам” Іаана Полацкага з “Апошнімі мінулых гадоў”). “Слова пра Закон і Ласку Божую” мітрапаліта Іларіона. “Тыпалагічная экзегеза” як універсальная форма рэалізацыі сярэднявечнага сімвалізму ў вобразнай тканіне красамоўства. Кірыл Тураўскі (паміж 1113–1130 і 1182–1188). Малітваслоўны цыкл, каноны, урачыстыя пропаведзі, прытчы, казанні, павучанні, пасланні. “Прытча пра душу і цела”: ідэйны змест, вытлумачэнне супярэчнасцей чалавечай прыроды, пытанні грамадскага жыцця, маральна-этычная праблематыка. “Слова на першую нядзелю па Вялікдні”: інтэрпрэтацыя біблейнага сюжэта пра Фаму Бязвернага, кампазіцыя пропаведзі. “Слова на сабор 318 святых айцоў”: сэнсавыя сувязі паміж біблейнай гісторыяй і падзеямі Нікейскага сабора. “Слова, каб не забывалі настаўнікаў сваіх”: ідэйна-этычны змест і мастацкая дасканаласць твора. Прамоўніцкае майстэрства Кірыла Тураўскага.

Агіяграфія. Жанрава-стылёвыя адметнасці жыццёвай літаратуры. Ідэалізуючы біяграфізм як спосаб рэалізацыі сярэднявечнага сімвалізму ў агіяграфіі. Узнікненне першых агіяграфічных твораў на старажытнай Русі, фарміраванне Барыса-Глебскага цыкла. “Жыцце Феадосія Пячорскага”: вобразы Феадосія і яго маці, перастварэнне гістарычнай рэальнасці ў помніку. “Жыцце Еўфрасінні Полацкай”. Вобраз асветніцы, сцвярджэнне актыўнай жыццёвай пазіцыі

асобы. Паэтыка і мастацка-эстэтычныя прынцыпы арганізацыі апавядання. “Жыццё Кірыла Тураўскага” як асноўная крыніца біяграфічных звестак пра тураўскага епіскапа. Патэрыкі. “Кіева-Пячорскі патэрык”. Гісторыя ўзнікнення твора. Рэлігійная фантастыка і адлюстраванне сапраўднасцей сярэднявечнага жыцця. Аповесці пра цудоўныя здарэнні. “Аповесць пра цудоўнае здарэнне ў Полацку ў 1092 г.” з “Першапачатковага летапісу”: змест, выяўленне дахрысціянскіх поглядаў, павучальны характар. “Слова пра жанчын і дзяўчат смаленскіх”: паказ у творы барацьбы паганскай і хрысціянскай культур. “Слова пра манаха Марціна”: гістарычныя і псіхалагічныя рэаліі. Хаджэнні. Жанравыя адметнасці паломніцкай літаратуры, спецыфіка мастацкага адлюстравання рэчаіснасці, персаналізацыя апавядання. “Хаджэнне ігумена Данііла”. Мастацкая дасканаласць апісанняў Палестыны і Блізкага Усходу. Клопат аўтара пра Рускую зямлю, патрыятызм твора.

Справавое пісьменства. Сінкрэтычны характар дзелавых запісаў, літаратура і справаводства. Надпіс на крыжы Лазара Богшы. Кампазіцыя. Рытарычная экспрэсія ў творы. Смаленская праўда. Адлюстраванне рэалій сярэднявечнага жыцця. Летапісанне. Першапачатковае летапісанне, яго жанравыя асаблівасці. Мастацкі час у летапісах. Летапіс, хроніка, летапісны збор. Тып летапіснага апавядання. Нестар (другая палова XI – XII стагоддзя). “Аповесць мінулых гадоў”: гісторыя напісання, асноўны змест, праблематыка і кампазіцыя. Полацкая гісторыя ў помніку. Лаўрэнцьеўская і Іпатаўская рэдакцыі. Культурна-гістарычнае значэнне “Аповесці мінулых гадоў”. Гіпотэзы пра існаванне “Полацкага летапісца”. Кіеўскі і Галіцка-Валынскі летапісы. Адлюстраванне барацьбы ўсходнеславянскіх народаў супраць мангола-татараў, звесткі па гісторыі ранняга перыяду станаўлення Вялікага Княства Літоўскага.

Адзінкавыя жанравыя ўтварэнні. Жанравая сістэма раннесярэднявечнай літаратуры: першасныя і другасныя жанры. Гістарычныя фактары, пачатак трансфармацыі сістэмы.

“Слова пра паход Ігара”. Гістарычная аснова сюжэта, ідэйны змест твора, патрыятычная ідэя, яе актуальнасць для свайго часу і для іншых перыядаў агульнаславянскай і беларускай гісторыі. Асаблівасці паэтыкі. “Слова пра паход Ігара” як феномен мастацкай культуры ранняга Сярэднявечча.

1.2. Адраджэнне ў беларускай культуры і літаратуры

Рэнесанс як шырокі культурна-гістарычны рух у еўрапейскіх краінах у XIV–XVI стагоддзях і яго роля ў развіцці чалавечай цывілізацыі. Адкрыццё самакаштоўнасці чалавечай асобы, зварот да Антычнасці, перамога над прыродай як асноўныя элементы і паказчыкі рэнесансавай культуры. Станаўленне антрапацэнтрычнай сістэмы вартасных арыентацый грамадства. Паняцце рэнесансавага рэалізму. Узнікненне і развіццё кнігадрукавання. Выданні богаслужбовых кніг на славянскіх мовах Ш. Фіёля, А. Мануцыя, П. Конача, П. Севярына і інш. Фарміраванне літаратурных родаў і пачатак станаўлення сучаснай сістэмы літаратурных жанраў. Біблейныя кнігі. Прадмовы і пасляслоўі. Глосы.

Францыск Скарына (паміж 1480–1490 – пасля 1551). Жыццё і дзейнасць, гіпотэзы адносна даты нараджэння і веравызнання першадрукара. Ф. Скарына ў Празе. Мэты літаратурнай дзейнасці. Ф. Скарына як пісьменнік. Паняцце прадмоўна-пасляслоўнага комплексу. “Прадмова да ўсёй Бібліі”, “Прадмова да Псалтыра”. Унікальны характар выдання і яго мэтавае прызначэнне. Хрысціянска-гуманістычны змест. “Прадмова да кнігі Іоў”: асноўныя ідэі і моўна-стылёвая

спецыфіка. “Прадмова да Прытчаў Саламона” – новае разуменне ролі асобы асветніка ў гісторыі чалавецтва. “Прадмова да кнігі Ісуса Сірахава” як тыповы ўзор жанравай формы прадмоўна-пасляслоўнага комплексу. “Прадмова да кнігі Прамудрасць Божая”, “Прадмова да Першай кнігі Царстваў”. Філасофскія ідэі і рэлігійная талерантнасць. “Прадмова да кнігі Юдзіф”. Патрыятычныя ідэі ў творы. Агульначалавечы змест ідэй Ф. Скарыны, іх актуальнасць у сучаснай культуры. Віленскі перыяд асветніцкай дзейнасці. “Малая падарожная кніжка”: прызначэнне, змест, асаблівасці архітэктонікі. Кніга “Апостал” і развіццё традыцый усходнеславянскай экзегетыкі.

Новалацінская паэзія. Прычыны ўзнікнення, крыніцы, асаблівасці. Эпічная і лірычная, рэлігійная і свецкая паэзія XVI стагоддзя. “Неаантычны стыль” у паэзіі. Асноўныя жанры. Ян Вісліцкі (каля 1480–1530). Біяграфічныя звесткі. Кампазіцыя, змест паэмы “Пруская вайна”. Зварот аўтара да мінулага Радзімы (“сваёй антычнасці”). Мікола Гусоўскі (каля 1480 – пасля 1533). Вядомыя факты жыцця і творчасці. “Песня пра зубра” – шэдэўр даўняй беларускай літаратуры. Творчая гісторыя, эстэтычны ідэал і сродкі яго мастацкага перастварэння. Сістэма сімвалаў і тропаў.

Гістарыяграфія. Секулярызацыя гістарычнага часу. Фарміраванне прагматычнага апавядання, заняпад жанравай формы летапісу і станаўленне жанру гістарычнай хронікі. “Хроніка Вялікага Княства Літоўскага і Жамойцкага” (Беларускі II летапіс). Творчая задума аўтараў, новая канцэпцыя гісторыі, спроба пераадолець традыцыі ўсходнеславянскага летапісання. “Хроніка Быхаўца” (Беларускі III летапіс) – шэдэўр даўняй беларускай літаратуры. Складовыя часткі, гістарычныя і літаратурныя крыніцы твора. Умацаванне прагрэсіўных тэндэнцый у развіцці гістарыяграфіі.

РАЗДЗЕЛ 2. ЛІТАРАТУРА XIX СТАГОДДЗЯ

Агульная характарыстыка. Шматмоўнасць. Паскоранасць у развіцці. Праблема творчага метаду. Спалучэнне розных мастацкіх напрамкаў у творчасці аднаго аўтара. Перыядызацыя.

2.1. Ян Баршчэўскі (1794?–1851)

Біяграфія. Зварот пісьменніка на пачатковым этапе творчасці да беларускай мовы. Ідэйны змест, мастацкія асаблівасці твораў “Дзеванька”, “Гарэліца”, “Бунт хлопаў”. Рэгіянальны каларыт польскамоўных балад “Русалка-спакусніца”, “Дзве бярозы”, “Зарослае возера” і інш. Апрацоўка беларускіх легенд і паданняў аўтарам. Тэма роднага краю, паказ трагічных чалавечых лёсаў у паэме “Жыццё сіраты”. Кніга “Шляхціц Завальня, або Беларусь у фантастычных апавяданнях”. Адметнасць кампазіцыі. Вобразы шляхціца Завальні і героя-апавядальніка. Паказ Беларусі як самабытнага краю з адметнай духоўнай культурай. Фальклорна-міфалагічныя матывы і вобразы ў творах, іх аўтарская інтэрпрэтацыя. Кніга “Шляхціц Завальня...” у літаратурным кантэксце. Праблемна-тэматычная, кампазіцыйная, мастацка-вобразная блізкасць аповесці “Драўляны дзядок і кабета Інсекта” да галоўнага твора пісьменніка. Ідэя служэння Бацькаўшчыне ў аповесці “Душа не ў сваім целе”. “Нарыс Паўночнай Беларусі” Я. Баршчэўскага.

2.2. Адам Міцкевіч (1798–1855)

Уклад пачынальніка польскага рамантызму ў станаўленне беларускай літаратуры. Ліцвінскі патрыятызм паэта. Біяграфія. Перыяды творчасці. Тэматыка, мастацкія асаблівасці ранніх балад і рамансаў (“Пралеска”, “Курганок Марылі”,

“Свіцязь”, “Свіцязянка”, “Рыбка”, інш.). Элементы паэтыкі рамантызму ў санетах. Гісторыя напісання, кампазіцыя драматычнай паэмы “Дзяды”. Алегарычны змест пачатковай (другой) часткі твора. Біяграфічныя моманты, вобразы сяброў маладосці ў паэме. Сувязь твора з рэальнымі падзеямі 1820–1830-х гадоў. Вобраз рамантычнага бунтара Густава-Конрада. “Дзяды” ва ўспрыманні тагачаснай польскай і расійскай крытыкі. Зварот да мінулага роднай зямлі ў паэмах “Мешка, князь Наваградскі”, “Тражына”, “Конрад Валенрод”. “Пан Тадэвуш” як энцыклапедыя жыцця беларускай шляхты канца XVIII – пачатку XIX стагоддзяў. Патрыятычная ідэя твора. Рэалістычныя тэндэнцыі ў паэме. Тыпалагічныя сувязі “Пана Тадэвуша” з “Новай зямлёй” Я. Коласа. Пераклады паэмы на беларускую мову. А. Міцкевіч і Беларусь.

РАЗДЗЕЛ 3. ЛІТАРАТУРА XX СТАГОДДЗЯ

Тэндэнцыі і заканамернасці літаратурнага развіцця. Перыядызацыя. Працяг традыцый мінулага стагоддзя і нараджэнне новых. Станаўленне нацыянальнай жанравай сістэмы.

3.1. “Нашаніўскі” перыяд. Агульная характарыстыка

Гістарычныя ўмовы развіцця літаратуры на пачатку XX стагоддзя. Рэвалюцыя 1905–1907 гадоў і нацыянальнае адраджэнне. Газеты “Наша доля” і “Наша ніва”, кансалідацыя творчых сіл на платформе “нашаніўства”. З’яўленне іншых перыядычных выданняў. Разгортванне кнігавыдавецкай дзейнасці. Славянскі друк пачатку XX стагоддзя пра беларускае нацыянальнае адраджэнне, літаратуру, дзейнасць “Нашай нівы”. Адрэччэ газет у савецкі час.

Пафас, вядучыя матывы, вобразы беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя. Развіццё лірычнай паэзіі зараджэнне нацыянальнага ліра-эпасу, станаўленне прозы і драматургіі. Узнікненне крытыкі і публіцыстыкі, разгортванне перакладчыцкай справы. Паскоранасць літаратурнага працэсу. Засваенне вопыту фальклору. Праблема металу і стылю. Вядучае месца твораў рэалістычнай скіраванасці. Рамантычныя формы спасціжэння свету. Праявы мадэрнізму ў творчасці Я. Купалы, Б. Ластоўскага, З. Бядулі і інш. Трансфармацыя еўрапейскіх традыцый на беларускай глебе.

3.2. Творчасць пісьменнікаў-класікаў

3.2.1. Янка Купала (Іван Луцэвіч, 1882–1942). Жыццёвы і творчы шлях. Роля Я. Купалы ў развіцці беларускай паэзіі і драматургіі. Вытокі творчасці. Пераемнасць традыцый папярэднікаў і іх узбагачэнне. Творчая эвалюцыя паэта ў зборніках “Жалейка”, “Гусяр”, “Шляхам жыцця”. Тэмы, матывы, вобразы, мастацкія асаблівасці лірыкі. Спецыфіка купалаўскага рамантызму. Раннія паэмы (“Зімою”, “Нікому”, “Адплата кахання”). Наватарская сутнасць драматычных паэм “Адвечная песня”, “Сон на кургане”, іх гісторыка-літаратурнае значэнне. Сувязь твораў з асноўнымі матывамі лірыкі. Рамантычныя паэмы Я. Купалы: характары герояў, прырода канфлікту, мастацка-вобразная сістэма твораў. Праблемы духоўнага абуджэння народа ў паэмах “На Куццю”, “На Дзяды”. Арыгінальнасць зместу і формы паэмы “Яна і я”. Гістарычная абумоўленасць звароту пісьменніка да драматычных жанраў. Майстэрства Купалы-драматурга. Сцэнічны лёс камедыі “Паўлінка”, прататыпы герояў. Рэалістычна-бытавы і ўмоўна-рамантычныя планы дзеяння, вобразы-сімвалы ў драме “Раскіданае гняздо”. П’еса Я. Купалы ў кантэксте беларускай літаратуры аб “раскіданых гнёздах”. Час і месца дзеяння ў п’есе “Тутэйшыя”. Сістэма вобразаў. Акцэнтацыя ўвагі на трагедыі “тутэйшасці”.

Водгук Я. Купалы на сацыяльна-палітычныя падзеі канца 1918 года (вершы “Для Бацькаўшчыны”, “Свайму народу”, “На сход!”, “Паязджане”, артыкулы “Незалежнасць”, “Больш самачыннасці”, інш.). Роздум аб гістарычным лёсе Беларусі ў пазнейшых творах. Зборнікі “Спадчына” і “Безназоўнае”. 1930-я гады ў лёсе і творчасці Я. Купалы. “Ляўкоўскі” цыкл вершаў. Паэтычная канцэпцыя жыцця ў творах. Ацэнкі цыкла ў савецкія дзесяцігоддзі і на сучасным этапе. Паэма “Тарасова доля”. Зборнікі паэзіі “Песня будаўніцтву”, “Беларусі ардэнаноснай”, “Ад сэрца”. Лірыка і публіцыстыка Я. Купалы перыяду Вялікай Айчыннай вайны (“Беларускім партызанам”, “Паўстаў народ”, “Зноў будзем шчасце мець і волю”, “Кліч да беларускага народа” і інш.). Гістарызм мыслення аўтара. Я. Купала – перакладчык. Вобраз народнага паэта ў літаратуры і мастацтве.

3.2.2. Якуб Колас (Канстанцін Міцкевіч, 1882–1956). Біяграфічныя звесткі. Традыцыі рускай літаратуры ў фарміраванні будучага мастака слова. Лірыка Я. Коласа. Агульнае і адрознае з Я. Купалам. Зборнік паэзіі “Песні-жалыбы”: дамінантныя вобразы, матывы, танальнасць кнігі. Мастацкае спасціжэнне паэтам рэалій рэвалюцыйнай эпохі (“Да працы!”, “Покліч”). Роздум аб лёсе народа і Радзімы (“Беларускаму люду”, “На чужыне”, “Крыж”, “Цені-страхі”, “Звон шыбаў”). Паэма “Новая зямля” як этапная з’ява ў творчасці Я. Коласа і ўсёй беларускай літаратуры. Праблема зямлі і волі. Жанравая прырода паэмы. “Новая зямля” ў крытыцы і літаратуразнаўстве. Твор Я. Коласа і сучаснасць. Паэма “Сымон-музыка”. Аўтарскія рэдакцыі. Канцэпцыя мастака і мастацтва. Адметнасць кампазіцыі. Роля лірычных адступленняў і ўстаўных навел. Вобразна-выяўленчае майстэрства аўтара ў паэме “Рыбакова хата”.

Проза пісьменніка. Праблематыка, жанрава-стылёвыя асаблівасці апавяданняў. Эвалюцыя і адметнасць коласаўскага псіхалагізму (“Васіль Чурыла”, “Нёманаў дар”, “Малады дубок”, інш.). Філасофскія навелы-прытчы (зборнік “Казкі жыцця”). Фальклорныя і літаратурныя вытокі твораў, арыгінальнасць жанравай формы, філасофска-сацыяльны змест (“Жывая вада”, “Хмарка”, “Стары лес”, “Балотны агонь”, “Курган” і інш.). Апавяданні Я. Коласа 1920-х гадоў (“Сяргей Карага”, “Крывавы вір”, “Туды, на Нёман!”, “Балаховец”). Палемічная скіраванасць твораў супраць тагачасных літаратурных канонаў. Спачуванне ахвярам рэвалюцыі. Трылогія “На ростанях”. Гісторыя напісання. Аўтабіяграфізм. Уплыў агульнай атмасферы часу на заключную частку твора. Лабановіч як прадстаўнік перадавой беларускай інтэлігенцыі, пошук ім шляхоў да народа. Высокая культура псіхааналізу, філасофскія адступленні ў трылогіі. Паказ калектывізацыі ў апавесці “Адшчапенец”. Твор Я. Коласа і паэма “Краіна Муравія” А. Твардоўскага. Дакументальная аснова, праблематыка аповесці “Дрыгва”. Творчасць Я. Коласа ў гады Вялікай Айчыннай вайны: публіцыстыка, лірыка, паэмы “Суд у лесе”, “Адплата”. Грамадская дзейнасць народнага паэта. Письмо-запавет Я. Коласа нашчадкам. Мастацкая і навукова-крытычная літаратура пра пісьменніка.

3.2.3. Максім Багдановіч (1891–1917). Жыццяпіс. Нетрадыцыйнасць постаці М. Багдановіча ў нацыянальнай літаратуры. Пачатак літаратурнай дзейнасці. Дыскусія 1913 года і пазіцыя пісьменніка. Праблема красы ў творах “Апокрыф”, “Апавяданне аб іконніку і залатару”, “У вёсцы”, “Свяча бліскучая зіе...”, “Санет (На цёмнай гладзі сонных луж балота...)”. Творчая гісторыя зборніка “Вянок”, першае і наступныя яго выданні. Ідэйна-мастацкае адзінства, лірычныя сюжэты цыклаў і ўсёй кнігі. Паэтычнае майстэрства аўтара. Пейзажная і інтымная лірыка.

М.Багдановіч як пачынальнік філасофскай плыні ў беларускай паэзіі (“Жывеш не вечна, чалавек...”, “С.Е. Палуяну”, “Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...”, інш.). Узмацненне грамадзянскага і патрыятычнага пафасу на заключным этапе творчасці (“Беларусь, твой народ дачакаецца...”, “Ты не згаснеш, ясная зараначка...”, “Пагоня”). Узбагачэнне нацыянальнай паэзіі класічнымі жанрамі, новымі рытмічнымі і страфічнымі формамі. Жанравая і тэматычная навізна прозы пісьменніка. Ідэя “нацыянальнага стылю” ў артыкуле “Забыты шлях”. Праца па асэнсаванні гісторыі беларускай літаратуры. М.Багдановіч і культурна-гістарычная школа. Ацэнкі твораў пісьменнікаў-сучаснікаў. М. Багдановіч як заснавальнік нацыянальнай школы мастацкага перакладу. Вобраз пісьменніка ў літаратуры, музыцы, выяўленчым мастацтве.

3.3. Літаратура другой паловы XX стагоддзя

3.3.1. Максім Танк (1912–1995). Жыццяпіс. Давераснёўскі перыяд творчасці. Месца М. Танка ў літаратурным працэсе 1930-х гадоў. Лёс зборніка “На этапах”. Спробы маладога аўтара выйсці за межы традыцыйнай паэзіі. Жанравая адметнасць ліра-эпасу (“Нарач”, “Журавінавы цвет”, “Сказ пра Вяля”, “Каліноўскі”). Вобразы змагароў за народнае шчасце ў творах. М. Танк пра ўз’яднанне Беларусі ў “Лістках календара” і “Дзённіках”. Паэзія ваеннага перыяду. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону ў зборніках “Каб ведалі”, “На камні, жалезе і золаце”, “У дарозе”. Паэма “Люцыян Таполя” як пратэст супраць несвабоды мастака. Выявы тэорыі бесканфліктнасці у трыцы пасляваенных 1940–1950-х гадоў. Паглыбленне філасофскага пачатку гуманістычнага пафасу, ускладненне мастацка-вобразнай сістэмы твораў у зборніках “След бліскавіцы”, “Мой хлеб надзённы”, “Глыток вады”, “Дарога, закалыханая жытам” і інш. Тэматыка, праблематыка лірыкі 1980–1990-х гадоў. Сімволіка назваў апошніх кніг “Збор калосся”, “Мой каўчэг”, “Еггата”. Вызначальныя рысы паэзіі М. Танка. М. Танк – майстар верлібра.

3.3.2. Васіль Быкаў (1924–2003). Жыццёвы і творчы шлях. Уклад В. Быкава ў спасціжэнне праўды пра Другую сусветную вайну. Палемічнасць творчасці. Праблемная навізна “Жураўлінага крыку”, “Альпійскай балады”. Жанравая адметнасць “франтавых” аповесцей пісьменніка. Шматпланавасць паказу вайны, зварот да партызанскай тэматыкі. Адносіны афіцыйнай крытыкі да аповесцей “Мёртвым не баліць” і “Круглянскі мост”. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону творчасці ў 1980–1990-я гадоў. Асэнсаванне падзей нядаўняй гісторыі і сучаснасці (“Знак бяды”, “Аблава”, “Жоўты пясочак”, “На чорных лядах”, “Ваўчыная яма”, інш.). Трагедыйнасць твораў апошніх дзесяцігоддзяў (“Бедная людзі”, “Сцяна”, “Музыка”, “Пакахай мяне, салдацік”), іх жанравая шматстайнасць. Сімволіка, алегорыя, прытча, падтэкст у прозе пісьменніка. Асаблівасці стылю. Сутнасць паняцця быкаўская аповесць. Кнігі “Праўдай адзінай”, “На крыжы”, “Доўгая дарога дадому”.

3.3.3. Уладзімір Караткевіч (1930–1984). Неардынарнасць асобы мастака. Узбагачэнне нацыянальнай паэзіі, прозы, драматургіі, публіцыстыкі новымі тэмамі, праблемамі, жанравымі формамі. Засваенне і творчая адаптацыя сусветных мастацкіх набыткаў. У.Караткевіч – фактычны заснавальнік гістарычнага жанру ў беларускай літаратуры. Палемічны характар творчасці. Адметнасць гістарызму. Праблема творчага метаду. Паэтызацыя і рамантызацыя мінулага. Творчая гісторыя раманаў “Нельга забыць”, “Каласы пад сярпом тваім”, “Хрыстос прыямліўся ў Гародні”. Галоўная ідэя аповесцей пра шляхту (“Сівая легенда”, “Цыганскі

кароль”, “Дзікае паляванне караля Стаха”, “Ладдзя Роспачы”). Шляхта і народ у творах пісьменніка. Вобраз Каліноўскага ў прозе, драматургіі, паэзіі. Ненадрукаваныя пры жыцці аўтара творы – вершы, аповесці, апавяданні (“Мова”, “Маціцовыя слёзы”, “У снягах драмае вясна”, “Легенда пра беднага д’ябла і адвакатаў сатаны”, “Маленькая балерына” і інш.). Традыцыі У. Караткевіча ў сучаснай беларускай літаратуры.

3.3.4. Рыгор Барадулін (1935–2014). Тэматычнае наватарства, свежасць паэтычнага светаўспрымання ў зборніку “Маладзік над стэпам”. Зварот да тэмы абпаленага вайной дзяцінства. Сувязь лірычнага героя са светам вёскі, малой радзімай, “матчынай хатай” (зборнікі “Рунець, красаваць, налівацца”, “Нагбом”, “Неруш”, інш.). Скрызныя матывы і вобразы ў паэзіі Р. Барадуліна. Узмацненне публіцыстычнага пачатку, актыўная грамадзянская пазіцыя паэта ва ўмовах грамадскага абнаўлення (зборнікі “Самота паломніцтва”, “Міласэрнасць плахі”, “Евангелле ад Мамы”). Творчасць апошніх гадоў. Ліра-эпас Р. Барадуліна. Паэтычнае майстэрства пісьменніка. Рытміка-інтанацыйная разнастайнасць твораў, насычанасць мастацкімі тропамі. Актыўнае выкарыстанне дыялектызмаў і аўтарскіх неалагізмаў. Р. Барадулін – перакладчык “Слова пра паход Ігара”.

РАЗДЗЕЛ 4. СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС

4.1. *Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – пачатку 1990-х гадоў*

Зрухі ў грамадска-палітычным жыцці краіны. Пераасэнсаванне падзей савецкай гісторыі. Вяртанне імёнаў і твораў зварот літаратуры да так званых белых плям нядаўняга мінулага. Новае прачытанне творчай спадчыны Я. Купалы, Я. Коласа, М. Гарэцкага, М. Зарэцкага, К. Чорнага, Я. Пушчы, інш. Пытанне пра перыядызацыю літаратурнага працэсу XX стагоддзя. Выхад маладой літаратуры за межы нацыянальнай традыцыі, падключэнне да эстэтычных сістэм еўрапейскага і сусветнага мастацтва. Нігілізм маладых пісьменнікаў і крытыкаў у ацэнках мастацкай спадчыны прадстаўнікоў старэйшага пакалення.

Паварот у паэзіі да публіцыстычнай адкрытасці, набліжанасць да “пярэдняга краю” (М. Арочка) праблем сучаснага жыцця. Шырокая прысутнасць адраджэнскай тэматыкі. Зварот да постацей знакамітых продкаў, да матываў і вобразаў з твораў пачатку стагоддзя (вершы і паэмы П. Панчанкі, М. Танка, Н. Гілевіча, Г. Бураўкіна, А. Вярцінскага, М. Арочкі, А. Лойкі, В. Жуковіча, В. Шніпа і інш.). Драматызм светаадчування лірычнага героя як рэакцыя на крызісныя з’явы ў развіцці чалавечай цывілізацыі, на рэаліі беларускай рэчаіснасці. Пытанне адказнасці чалавека за ўласную дзейнасць (творы В. Зуёнка, Р. Барадуліна, Н. Гілевіча, А. Разанава, Л. Галубовіча). Асэнсаванне народжаных часам экалагічных праблем (вершы і паэмы М. Танка, Я. Сіпакова, Я. Янішчыц, М. Мятліцкага, інш.). Мастацкае ўзнаўленне і спасціжэнне наступстваў аварыі на ЧАЭС (зборнікі “Зорка Палын”, “Прайсці праз зону”). Вобраз духоўнага Чарнобыля ў творах А. Грачанікава, У. Верамейчыка, М. Башлакова, М. Мятліцкага, інш. Тэма сталінскіх рэпрэсій у паэзіі М. Танка, С. Грахоўскага, І. Багдановіч і інш. Прысутнасць так званых вечных тэм (любові да радзімы, кахання, філасофскага спасціжэння жыцця). Духоўны свет жанчыны-сучасніцы ў лірыцы Я. Янішчыц, Р. Баравіковай, Г. Каржанеўскай, Г. Булыка, В. Аксак, З. Падліпскай, інш.

Асэнсаванне нацыянальнай прозай трагічных для лёсу беларускага народа падзей XX стагоддзя (калектывізацыя, сталінскія рэпрэсіі, Вялікая Айчынная вайна, Чарнобыльская аварыя) – раманы, аповесці, апавяданні В. Быкава, А. Адамовіча, В. Адамчыка, І. Чыгрынава, В. Карамазова, В. Казько, Я. Сіпакова, Ю. Станкевіча, А. Жука, Г. Далідовіча, А. Федарэнкі. Публікацыя напісаных раней, з’яўленне новых твораў “гулагаўскай” тэматыкі (аповесці, апавяданні, споведзі Ф. Аляхновіча, Б. Мікуліча, У. Караткевіча, А. Бачылы, інш.). Тэма рэпрэсій і чалавечай мужнасці, духоўнай няскоранасці ў дакументальна-мастацкай трылогіі С. Грахоўскага “Зона маўчання”, “З воўчым білетам”, “Такія сінія снягі”. Актуалізацыя ва ўсіх родах літаратуры гістарычнай праблематыкі. Працяг і абнаўленне традыцый У. Караткевіча прэзентацыяй У. Арловым, К. Тарасавым, Л. Дайнекам, В. Іпатавай, В. Чаропкам, А. Бутэвічам, В. Коўтун.

Праблемы развіцця сучаснай нацыянальнай драматургіі. Месца беларускай п’есы ў рэпертуары тэатраў. Надзённыя канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў п’есах М. Матукоўскага (“Мудрамер”, “Бездань”, “Калізей”), Г. Марчука (“Блудны сын і Варвара”, “Люцікі-кветачкі”), інш. Зварот да нядаўняй і далёкай гісторыі (творы А. Петрашкевіча, У. Бутрамеева, А. Дударова). Набыткі і страты драматургаў новай генерацыі: А. Ждана, М. Аграхоўскага, А. Курэйчыка, С. Кавалёва, І. Сідарука, П. Васючэнкі і інш. Пошук новых жанравых формаў, мастацкіх сродкаў увасаблення рэчаіснасці.

4.2. Тэндэнцыі літаратурнага развіцця другой паловы 1990-х – пачатку 2010-х гадоў

Крызісныя з’явы ў мастацтве перагой стагоддзяў. Класічная і масавая літаратура. Спад цікавасці да прыгожага пісьменства. Суіснаванне ў адной мастацкай прасторы пісьменнікаў розных светапоглядных і творчых арыентацый. Пытанне пра новы ўзровень і новыя формы ўзнаўлення рэчаіснасці. “Стомленасць” рэалістычна-апісальнага напрамку ў беларускай прозе. Літаратурныя “традыцыяналісты” і “наватары”. Пострэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм на беларускай глебе, іх асаблівасці. Прысутнасць у літаратурным працэсе шэрагу пісьменніцкіх суполак гаварыстваў. Заснаванне новых перыядычных выданняў.

Змена літаратурных прыярытэтаў. Пашырэнне і абнаўленне праблемна-тэматычных абсягаў творчасці. Традыцыйныя і новыя “героі” ў жыцці і літаратуры. Скіраванасць пісьменнікаў на пошук новых форм і сродкаў мастацкай выразнасці, на творчы эксперымент. Трансфармацыя традыцыйных (санет, балада, ода, элегія, апавяданне) і асваенне нетрадыцыйных для нацыянальнай літаратуры (паліндром, лімэрык, танка, хоку) жанраў. “Аўтарскія” жанравыя формы ў сучаснай літаратуры (ясачкі Р. Барадуліна, зномы А. Разанава, рысасловы Л. Сільной, “зацемкі з левай кішэні” Л. Галубовіча). Спроба стварэння рымейкавай драматургіі (творы С. Кавалёва “Трышчан ды Іжота”, “Стомлены д’ябал”, “Тарас на Парнасе”, У. Бутрамеева “Новыя прыгоды Несцеркі”). Абумоўленыя змененай грамадска-палітычнай і мастацкай сітуацыяй зрухі ў творчасці прадстаўнікоў старэйшых літаратурных пакаленняў. Узмацненне аналітычна-філасофскага пачатку ў творах.

Рускамоўная літаратура Беларусі: жанрава-стылёвыя асаблівасці паэзіі, прозы і драматургіі (на прыкладзе аналізу твораў 2–3 пісьменнікаў).

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
«БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА» (дзённая форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі	Кіруемая самастойная работа студэнта	Самаястойная работа студэнта	Самаястойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Всеместр									
	Беларуская літаратура	20	14			24			
1.	ЛІТАРАТУРА XI – XVIII СТАГОДДЗЯЎ	2				2			
1.1.	Крыніцы і паходжанне даўняй літаратуры 1. Узнікненне славянскага пісьменства. Асветніцкая дзейнасць Кірыла і Мяфодзія. 2. Тыпы кніг (богаслужбовыя, рэлігійныя чытальныя, «паўсвецкія») 3. Кірыл Тураўскі. 4. Еўфрасіння Полацкая. 5. Летапісы. «Слова пра паход Ігара» 6. Багацце і разнастайнасць жанравых формаў. 7. Перыядызацыя літаратуры Сярэднявечча	1				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры: Старажытны перыяд. – Мінск, 1998. 2. Гісторыя беларускай літаратуры XI–XIX ст., т. 1. – Мінск, 2010.	[1] [4] [5] [10] [14]	
1.2.	Адраджэнне ў беларускай культуры і літаратуры 1. Рэнесанс як шырокі культурна-гістарычны рух у еўрапейскіх краінах і яго роля ў развіцці цывілізацыі. 2. Асаблівасці Адраджэння ў беларускай літаратуры. Станаўленне антрапацэнтрычнай сістэмы каштоўнасцей. 3. Узнікненне і развіццё кнігадрукавання. 4. Перакладная літаратура эпохі Адраджэння і Рэфармацыі. Біблейныя кнігі.	1				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры: Старажытны перыяд. – Мінск, 1998. 2. Гісторыя беларускай літаратуры XI–XIX	[1] [4] [5] [10] [14]	

	5. Арыгінальная літаратура эпохі Адраджэння і Рэфармацыі. 6. Францыск Скарына. 7. Мікола Гусоўскі.					ст., т. 1. – Мінск, 2010.		
2.	ЛІТАРАТУРА XIX СТАГОДДЗЯ	2			2			
2.1.	<i>Ян Баршчэўскі</i>	1			1			
	1. Біяграфія. 2. Зварот пісьменніка на пачатковым этапе творчасці да беларускай мовы. 3. Ідэйны змест, мастацкія асаблівасці твораў «Дзеванька», «Гарэліца», «Бунт хлопаў». 4. Рэгіянальны каларыт польскамоўных балад «Русалка-спакусніца», «Дзве бярозы», «Зарослае возера» і інш. 5. Апрацоўка беларускіх легенд і паданняў аўтарам. 6. Кніга «Шляхціц Завальня...».					Гісторыя беларускай літаратуры XI—XIX стагоддзяў : у 2 т. т. 2. – Мінск, 2010.	[1] [6] [7] [8] [10]	
2.2.	<i>Адам Міцкевіч</i>	1			1			
	1. Уклад пачынальніка польскага рамантызму ў станаўленне беларускай літаратуры. Ліцвінскі патрыятызм паэта. 2. Біяграфія. 3. Перыяды творчасці. 4. Тэматыка, мастацкія асаблівасці ранніх балад і рамансаў. 5. Элементы паэтыкі рамантызму ў санетах. 6. Зварот да мінулага роднай зямлі ў паэмах «Меша, князь Наваградскі», «Гражына», «Конрад Валенрод». 7. А. Міцкевіч і Беларусь.					1. Гісторыя беларускай літаратуры XI—XIX стагоддзяў : у 2 т. т. 2. – Мінск, 2010. 2. Лойка, А.А. Гісторыя беларускай літаратуры : дакастрычніцкі перыяд : у 2 ч. / А.А. Лойка. – Мінск, 1989.	[1] [6] [7] [8] [10]	
3.	ЛІТАРАТУРА XX СТАГОДДЗЯ	14	14		18			
3.1.	<i>«Нашаніўскі» перыяд. Агульная характарыстыка</i>	2			2			
	1. Гістарычныя ўмовы развіцця літаратуры на пачатку XX стагоддзя. Рэвалюцыя 1905–1907 гадоў і нацыянальнае адраджэнне. 2. Газеты «Наша доля» і «Наша ніва», кансалідацыя творчых сіл на платформе «нашаніўства». 3. Пафас, вядучыя матывы, вобразы беларускай	2			2	1. Мушынскі, М. І нічога, апроч праўды : Якой быць «Гісторыі беларускай літаратуры». – Мінск, 1990.	[2] [9] [10] [18] [20]	

	літаратуры пачатку XX стагоддзя. 4. Развіццё лірычнай паэзіі, зараджэнне нацыянальнага ліра-эпасу, станаўленне прозы і драматургіі. Узнікненне крытыкі і публіцыстыкі, разгортванне перакладчыцкай справы.						2. Факсімільнае выданне газет «Наша доля», «Наша ніва».		
3.2.	Творчасць пісьменнікаў-класікаў	6	6			8			
3.2.1.	Янка Купала	2	2			3			
3.2.1.1.	Жыццёвы і творчы шлях Янкі Купалы 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Роля Я. Купалы ў развіцці беларускай паэзіі і драматургіі. Вытокі творчасці. 3. Спецыфіка купалаўскага рамантызму. Раннія паэмы («Зімою», «Нікому», «Адплата кахання»). 4. Наватарская сутнасць драматычных паэм. 5. Рамантычныя паэмы Я. Купалы. 6. Майстэрства Купалы-драматурга. 7. Лірыка і публіцыстыка Я.Купалы перыяду Вялікай Айчыннай вайны. 8. Вобраз народнага паэта ў літаратуры і мастацтве.	2				2	1. Янка Купала : энцыклапедычны даведнік. 2. Партрэт і тэксты твораў пісьменніка. 3. Творы літаратуры і мастацтва, прысвечаныя Я. Купалу.	[2] [9] [14] [18] [20]	
2.2.1.2.	Мастацкі свет паэзіі Янкі Купалы 1. Творчая эвалюцыя паэта ў зборніках «Жалейка», «Гусяр», «Шляхам жыцця». Тэмы, матывы, вобразы, мастацкія асаблівасці лірыкі. 2. Спецыфіка купалаўскага рамантызму. Раннія паэмы («Зімою», «Нікому», «Адплата кахання»). 3. Наватарская сутнасць драматычных паэм «Аддзечная песня», «Сон на кургане», іх гісторыка-літаратурнае значэнне. Сувязь твораў з асноўнымі матывамі лірыкі. 4. Рамантычныя паэмы Я. Купалы. Праблемы духоўнага абуджэння народа ў паэмах «На Кушчэ», «На Дзяды». Арыгінальнасць зместу і формы паэмы «Яна і я».		2			1	1. Янка Купала : энцыклапедычны даведнік. 2. Партрэт і тэксты твораў пісьменніка. 3. Творы літаратуры і мастацтва, прысвечаныя Я. Купалу.	[2] [9] [14] [18] [20]	Калёквіум
3.2.2.	Якуб Колас	2	2			3			
3.2.2.1.	Жыццёвы і творчы шлях Якуба Коласа 1. Біяграфічныя звесткі. 2. Лірыка Я. Коласа. Агульнае і адрознае з Я. Купалам. 3. Паэма «Новая зямля» як этапная з'ява ў творчасці	2				2	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. –	[2] [9] [14] [18]	

	Я. Коласа і ўсёй беларускай літаратуры. 4. Паэма «Сымон-музыка». 5. Паэма «Рыбакова хата». 6. Проза пісьменніка. Праблематыка, жанрава-стылёвыя асаблівасці апавяданняў. 7. Філасофскія навілы-прытчы (зборнік «Казкі жыцця»). 8. Трылогія «На ростанях». 9. Мастацкая і навукова-крытычная літаратура пра пісьменніка.						Мінск, 1999–2015. 2. Максімовіч, В. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя. – Мінск, 2006.	[20]	
3.2.2.2.	Лірыка і паэтычны эпас Якуба Коласа 1. Зборнік паэзіі «Песні-жалбы»: дамінантныя вобразы, матывы, танальнасць кнігі. 2. Мастацкае спасціжэнне паэтам рэалій рэвалюцыйнай эпохі («Да працы!», «Покліч»). Роздум аб лёсе народа і Радзімы («Беларускаму люду», «На чужыне», «Крыж», «Цені-страхі», «Звон шыбаў»). 3. Паэма «Новая зямля». Праблема зямлі і волі. Жанравая прырода паэмы. «Новая зямля» ў крытыцы і літаратуразнаўстве. Твор Я. Коласа і сучаснасць. 4. Паэма «Сымон-музыка». Аўтарскія рэдакцыі. Канцэпцыя мастака і мастацтва. Адметнасць кампазіцыі.		2			1	1. Партрэт і тэксты твораў пісьменніка. 2. Творы літаратуры і мастацтва, прысвечаныя Якубу Коласу.	[2] [9] [14] [18] [20]	Экспрэс-апытанне
3.2.3.	Максім Багдановіч	2	2			2			
3.2.3.1.	Жыццёвы і творчы шлях Максіма Багдановіча 1. Жыццяпіс. Нетрадыцыйнасць постаці М.Багдановіча ў нацыянальнай літаратуры. 2. Дыскусія 1913 г. і пазіцыя пісьменніка. 3. Ідэйна-мастацкае адзінства лірычных сюжэтаў цыклаў і ўсёй кнігі «Вянок». Паэтычнае майстэрства аўтара. 4. М.Багдановіч як пачынальнік філасофскай плыні ў беларускай паэзіі. 5. Жанравая і тэматычная навізна прозы пісьменніка. 6. Праца па асэнсаванні гісторыі беларускай літаратуры. 7. М. Багдановіч як заснавальнік нацыянальнай школы мастацкага перакладу. 8. Вобраз пісьменніка ў літаратуры і мастацтве.	2				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Максімовіч, В. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя. – Мінск, 2006. 3. Факсімільнае выданне кнігі «Вянок».	[2] [9] [14] [18] [20]	

3.2.3.2.	Зборнік Максіма Багдановіча «Вянок» 1. Творчая гісторыя зборніка «Вянок», першае і наступныя яго выданні. 2. Ідэйна-мастацкае адзінства, лірычныя сюжэты цыклаў і ўсёй кнігі. 3. Паэтычнае майстэрства аўтара. 4. Пейзажная і інтымная лірыка. 5. М. Багдановіч як пачынальнік філасофскай плыні ў беларускай паэзіі («Жывеш не вечна, чалавек...», «С.Е. Палуяну», «Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...») 6. Узмацненне грамадзянскага і патрыятычнага пафасу на заключным этапе творчасці. 7. Праблема «красы», вобраз мадонны. 8. Узбагачэнне нацыянальнай паэзіі класічнымі жанрамі, новымі рытмічнымі і страфічнымі формамі.		2			1	1. Творы літаратуры, прысвечаныя Максіму Багдановічу. 2. Жывапіс: А. Марачкін «Вераніка і Максім». 3. Музыка: І. Лучанок «Вераніка».	[2] [9] [14] [18] [20]	Апытванне, гутарка
3.3.	Літаратура другой паловы XX стагоддзя	8	8			8			
3.3.1.	Максім Танк	2	2			2			
3.3.1.1.	Жыццёвы і творчы шлях Максіма Танка 1. Жыццяпіс. 2. Давераснёўскі перыяд творчасці. 3. Месца М. Танка ў літаратурным працесе 1930-х гадоў. Лёс зборніка «На этапах». Спробы маладога аўтара выйсці за межы традыцыйнай паэзіі. 4. Жанравая адметнасць ліра-эпасу («Нара», «Журавінавы цвет», «Сказ пра Вяля», «Каліноўскі») 5. Паэзія ваеннага перыяду. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону ў зборніках «Каб ведалі», «На камні, жалезе і золаце», «У дарозе». Паэма «Люцыян Талкал». 6. Паглыбленне філасофскага пачатку, ускладненне мастацка-вобразнай сістэмы твораў у зборніках «След бліскавіцы», «Мой хлеб надзённы», «Глыток вады», «Дарога, закалыханая жытам» і інш. 7. Тэматыка, праблематыка лірыкі 1980–1990-х гадоў. Сімволіка назваў кніг «Зборкалося», «Мой каўчэг», «Errata». 8. М. Танк – майстар верлібра.	2				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Гісторыя беларускай літаратуры : XX стагоддзе (20–50-я гг.). – 2-е выд., дапрац. – Мінск, 2000.	[2] [9] [10]	

3.3.1.2.	Аналіз кніг Максіма Танка «Збор калосся», «Мой каўчэг», «Errata» 1. Сімволіка назваў апошніх кніг «Збор калосся», «Мой каўчэг», «Errata». Вызначальныя рысы паэзіі М. Танка. 2. Светаадчуванне паэта ў апошнія гады жыцця. Танальнасць кніг. Роздум пісьменніка над часам, чалавечымі дзеямі, уласным лёсам. 3. Лірыка М. Танка ў сацыякультурным кантэксце 1980–1990-х гг. 4. Прыёмы і сродкі лірычнага самавыяўлення паэта.		2			1	Зборнікі паэзіі Максіма Танка. Партрэт пісьменніка.	[2] [9] [10]	Стварэнне верлібраў, цэнтонаў
3.3.2.	Васіль Быкаў	2	2			2			
3.3.2.1.	Жыццёвы і творчы шлях Васіля Быкава 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Уклад В. Быкава ў спасціжэнне праўды пра Другую сусветную вайну. 3. Праблемная навізна «Жураўлінага крыку», «Альпійскай балады». 4. Жанравая адметнасць «франтавых» аповесцей пісьменніка. Шматпланавасць паказу вайны, зварот да партызанскай тэматыкі. 5. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону творчасці ў 1980–1990-я гадоў. 6. Трагедыйнасць твораў апошніх дзесяцігоддзяў, іх жанравая шматстайнасць. 7. Сімволіка, алегорыя, прытча, падтэкст у прэзе пісьменніка. Асаблівасці стылю. Сутнасць паняцця быкаўская аповесць. 8. Кнігі «Праўдай адзінай», «На крыжы», «Доўгая дарога дадому».	2				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [11] [12] [15]	

3.3.2.2.	Васіль Быкаў і філасофія экзістэнцыялізму 1. Праблемы выбару і свабоды і іх вырашэнне героямі аповесці В. Быкава «Мёртвым не баліць». 2. Паказ вайны як праяўлення сусветнага абсурду. 3. Паводзіны чалавека ў экстрэмальнай сітуацыі («Здрада», «Сотнікаў», «У тумане»). 4. Экзістэнцыяльныя матывы ў аповесці «Ваўчыная яма», апавяданні «Сцяна».		2			1	1. Партрэт і фотаздымкі пісьменніка. 2. Кнігі, артыкулы, матэрыялы навуковых канферэнцый, прысвечаныя В. Быкаву.	[2] [11] [12] [15]	Напісанне рэфератаў
3.3.3.	Уладзімір Караткевіч	2	2			2			
3.3.3.1.	Жыццёвы і творчы шлях Уладзіміра Караткевіча 1. Неардынарнасць асобы мастака. 2. У.Караткевіч – заснавальнік гістарычнага жанру ў беларускай літаратуры. Адметнасць гістарызму. 3. Праблема творчага метаду. 4. Паэтызацыя і рамантызацыя мінулага. 5. Творчая гісторыя раманаў «Нельга забыць», «Каласы пад сярпом тваім», «Хрыстос прыязміўся ў Гародні». 6. Галоўная ідэя аповесцей пра шляхту («Сівая легенда», «Цыганскі кароль», «Дзікае паляванне караля Стаха», «Ладдзя Роспачы»). Шляхта і народ у творах пісьменніка. 7. Ненадрукаваныя пры жыцці творы («Мова», «Маціцковыя слёзы», «У снягах драмае вясна», «Легенда пра беднага д'ябла і адвакатаў сатаны», «Маленькая балерына» і інш.). 8. Традыцыі У. Караткевіча ў беларускай літаратуры.	2				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [11] [12] [15]	
3.3.3.2.	Шматграннасць таленту Уладзіміра Караткевіча 1. Мінулае народа, рэальныя гістарычныя постаті ў п'есах «Кастусь Каліноўскі», «Маці ўра ану», «Званы Віцебска». 2. Жанрава-тэматычныя абсягі прозы У.Караткевіча. Праблематыка ранніх «вернутых» твораў («У снягах драмае вясна», «Маленькая балерына»), аповесцей і апавяданняў на тэму сучаснасці («Чазенія», «Блакiт i золата дня», «Лятучы Галандзец»). 3. Вобраз беларуса ў аповесці «Ладдзя Роспачы». 4. У.Караткевіч – майстар дэжыўна-прыгоднага жанру.		2			1	1. Партрэт пісьменніка. 2. Збор твораў У.Караткевіча.	[2] [12] [14] [19]	Апытванне, гутарка

3.3.4.	Рыгор Барадулін	2	2			2			
3.3.4.1.	Жыццёвы і творчы шлях Рыгора Барадуліна 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Тэматычнае наватарства, свежасць паэтычнага светаўспрымання ў зборніку «Маладзік над стэпам». 3. Сувязь лірычнага героя з малой радзімай, «матчынай хатай» (зборнікі «Рунець, красаваць, налівацца», «Нагбом», «Неруш», інш.). 4. Узмацненне публіцыстычнага пачатку, актыўная грамадзянская пазіцыя (зборнікі «Самота паломніцтва», «Міласэрнасць плахі», «Евангелле ад Мамы»)). 5. Творчасць апошніх гадоў. 6. Ліра-эпас Р. Барадуліна. 7. Паэтычнае майстэрства пісьменніка. 8. Р. Барадулін – перакладчык «Слова пра паход Ігара».	2				1	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [12] [14] [19]	
3.3.4.2.	Скразныя матывы і вобразы паэзіі Рыгора Барадуліна 1. Тэма памяці ў лірыцы Рыгора Барадуліна. 2. Матыў чакання з вайны ў вершах Рыгора Барадуліна. 3. Вобразы маці, хаты, дарогі і інш. як нацыянальныя вобразы свету. 4. Міфалагічныя і біблейскія матывы паэзіі Р. Барадуліна. 5. Зварот да тэмы абпаленага вайной дзяцінства.		2			1	Партрэт пісьменніка, паэтычныя зборнікі розных гадоў	[2] [12] [14] [19]	Апытванне
4.	СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС	4				2			
4.1.	Сацыякультурная сітуацыя другой паловы 1980-х – пачатку 1990-х гадоў	2				1			
	1. Зрухі ў грамадска-палітычным жыцці краіны. Вяртанне імёнаў і твораў пісьменнікаў. 2. Новае прачытанне класікі. 3. Тэматычнае багацце паэзіі і прозы. 4. Актualізацыя гістарычнай праблематыкі. Працяг і абнаўленне традыцый У. Караткевіча У. Арловым, К. Тарасавым, Л. Дайнекам і інш. 5. Праблемы развіцця сучаснай драматургіі. 6. Пошук новых жанравых формаў, мастацкіх сродкаў увасаблення рэчаіснасці.	2				1	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2015.	[2] [11] [12]	

4.2.	<i>Тэндэнцыі літаратурнага развіцця другой паловы 1990-х – пачатку 2010-х гадоў</i>	2				1			
	1. Літаратурныя «традыцыяналісты» і «наватары». Пострэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм, іх асаблівасці. 2. Пашырэнне і абнаўленне праблемна-тэматычных абсягаў творчасці. Традыцыйныя і новыя «героі» ў жыцці і літаратуры. 3. Трансфармацыя традыцыйных (санет, балада, ода, элегія) і асваенне нетрадыцыйных для нацыянальнай літаратуры (паліндром, лімэрык, танка, хоку) жанраў. 4. «Аўтарскія» жанравыя формы ў сучаснай літаратуры. 5. Спроба стварэння рымейкавай драматургіі. 6. Рускамоўная літаратура Беларусі: жанрава-стылёвыя асаблівасці паэзіі, прозы і драматургіі.	2				1	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Мінск, 1999–2015.	[2] [11] [12]	
	УСЯГО	20	14			24			Залік

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
« БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА »
(завочная форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі	Кіруемая самастойная работа студэнта	Практыч. заняткі	Самастойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VIII семестр									
	Беларуская літаратура	8	2			24			
1.	ЛІТАРАТУРА XI – XVIII СТАГОДДЗЯЎ	2				2			
	Крыніцы і паходжанне даўняй літаратуры 1. Узнікненне славянскага пісьменства. Асветніцкая дзейнасць Кірыла і Мяфодзія. 2. Тыпы кніг (богаслужбовыя, рэлігійныя чытальныя, «паўсвецкія») 3. Кірыл Тураўскі. 4. Еўфрасіння Полацкая. 5. Летапісы. «Слова пра паход Ігара» 6. Багацце і разнастайнасць жанравых формаў 7. Перыядызацыя літаратуры Сярэднявечча	2				2	1. Гісторыя беларускай літаратуры: Старажытны перыяд. – Мінск, 1998. 2. Гісторыя беларускай літаратуры XI–XIX ст., т. 1. – Мінск, 2010.	[1] [4] [5] [10] [14]	
2.	ЛІТАРАТУРА XX СТАГОДДЗЯ	6	2			22			
2.1.	Творчасць пісьменнікаў-класікаў	3				10			
2.1.1.	Янка Купала	1				4			
	Жыццёвы і творчы шлях Янкі Купалы 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Роля Я. Купалы ў развіцці беларускай паэзіі і драматургіі. Вытокі творчасці.	1				4	1. Янка Купала : энцыклапедычны даведнік. 2. Партрэт і тэксты	[2] [9] [14] [18]	

	3. Спецыфіка купалаўскага рамантызму. Раннія паэмы («Зімою», «Нікому», «Адплата кахання»). 4. Наватарская сутнасць драматычных паэм. 5. Рамантычныя паэмы Я. Купалы. 6. Майстэрства Купалы-драматурга. 7. Лірыка і публіцыстыка Я.Купалы перыяду Вялікай Айчыннай вайны. 8. Вобраз народнага паэта ў літаратуры і мастацтве.						твораў пісьменніка. 3. Творы літаратуры і мастацтва, прысвечаныя Я. Купалу.	[20]	
2.1.2.	Якуб Колас	1				4			
	Жыццёвы і творчы шлях Якуба Коласа 1. Біяграфічныя звесткі. 2. Лірыка Я. Коласа. Агульнае і адрознае з Я. Купалам. 3. Паэма «Новая зямля» як этапная з'ява ў творчасці Я. Коласа і ўсёй беларускай літаратуры. 4. Паэма «Сымон-музыка». 5. Паэма «Рыбакова хата». 6. Проза пісьменніка. Праблематыка, жанрава-стылёвыя асаблівасці апавяданняў. 7. Філасофскія навілы-прытчы (зборнік «Казкі жыцця») 8. Трылогія «На ростанях». 9. Вобраз пісьменніка ў літаратуры і мастацтве.	1				4	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Максімовіч, В. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя. – Мінск, 2006.	[2] [9] [14] [18] [20]	
2.1.3.	Максім Багдановіч	1				2			
	Жыццёвы і творчы шлях Максіма Багдановіча 1. Жыццяпіс. Нетрадыцыйнасць постаці М.Багдановіча ў нацыянальнай літаратуры. 2. Дыскусія 1913 г. і пазіцыя пісьменніка. 3. Ідэяна-мастацкае адзінства лірычных сюжэтаў цыклаў і ўсёй кнігі «Вянок». Паэтычнае майстэрства аўтара. 4. М.Багдановіч як пачынальнік філасофскай плыні ў беларускай паэзіі. 5. Жанравая і тэматычная навізна прозы пісьменніка. 6. Праца па асэнсаванні гісторыі беларускай літаратуры. 7. М. Багдановіч як заснавальнік нацыянальнай школы мастацкага перакладу. 8. Вобраз пісьменніка ў літаратуры і мастацтве.	1				2	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Максімовіч, В. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя. – Мінск, 2006. 3. Факсімільнае выданне кнігі «Вянок».	[2] [9] [14] [18] [20]	

2.2.	Літаратура другой паловы XX стагоддзя	3	2			12			
2.2.1.	Максім Танк	1				3			
	Жыццёвы і творчы шлях Максіма Танка 1. Жыццяпіс. 2. Давераснёўскі перыяд творчасці. 3. Месца М. Танка ў літаратурным працэсе 1930-х гадоў. Лёс зборніка «На этапах». Спробы маладога аўтара выйсці за межы традыцыйнай паэзіі. 4. Жанравая адметнасць ліра-эпасу («Нарач», «Журавінавы цвет», «Сказ пра Вяля», «Каліноўскі»). 5. Паэзія ваеннага перыяду. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону ў зборніках «Каб ведалі», «На камні, жалезе і золаце», «У дарозе». Паэма «Люцыян Таполя». 6. Паглыбленне філасофскага пачатку, ускладненне мастацка-вобразнай сістэмы твораў у зборніках «След бліскавіцы», «Мой хлеб надзённы», «Глыток вады», «Дарога, закалыханая жытам» і інш. 7. Тэматыка, праблематыка лірыкі 1980–1990-х гадоў. Сімволіка назваў кніг «Зборкалося», «Мой каўчэг», «Errata». 8. М. Танк – майстар верлібра.	1				3	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Гісторыя беларускай літаратуры : XX стагоддзе (20–50-я гг.). – 2-е выд., дапрац. – Мінск, 2000.	[2] [9] [10]	
2.2.2.	Васіль Быкаў	1				3			
	Жыццёвы і творчы шлях Васіля Быкава 1. Жыццёвы і творчы шлях. 2. Уклад В. Быкава ў спасціжэнне праўды пра Другую сусветную вайну. 3. Праблемная навізна «Жураўлінага крыку», «Альпійскай балады». 4. Жанравая адметнасць «франтавых» аповесцей пісьменніка. Шматпланавасць паказу вайны, зварот да партызанскай тэматыкі. 5. Пашырэнне тэматычнага дыяпазону творчасці ў 1980–1990-я гадоў. 6. Трагедыйнасць твораў апошніх дзесяцігоддзяў, іх жанравая шматстайнасць. 7. Сімволіка, алегорыя, прытча, падтэкст у прозе пісьменніка. Сутнасць паняцця быкаўская аповесць.	1				3	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [11] [12] [15]	

	8. Кнігі «Праўдай адзінай», «На крыжы», «Доўгая дарога дадому».								
2.2.3.	Уладзімір Караткевіч	1	2			6			
2.2.3.1.	Жыццёвы і творчы шлях Уладзіміра Караткевіча 1. Неардынарнасць асобы мастака. 2. У.Караткевіч – заснавальнік гістарычнага жанру ў беларускай літаратуры. Адметнасць гістарызму. 3. Праблема творчага метаду. 4. Паэтызацыя і рамантызацыя мінулага. 5. Творчая гісторыя раманаў «Нельга забыць», «Каласы пад сярпом тваім», «Хрыстос прыямліўся ў Гародні». 6. Галоўная ідэя апавесцей пра шляхту («Сівая легенда», «Цыганскі кароль», «Дзікае паляванне караля Стаха», «Ладдзя Роспачы»). Шляхта і народ у творах пісьменніка. 7. Ненадрукаваныя пры жыцці творы («Мова», «Маціцовыя слёзы», «У снягах драмае вясна», «Легенда пра беднага д’ябла і адвакатаў сатаны» і інш.). 8. Традыцыі У. Караткевіча ў беларускай літаратуры.	1				3	1. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. – Мінск, 1999–2015. 2. Мішчанчук, М., Шпакоўскі, І. Беларуская літаратура XX ст.: вучэб. дап. для студ. філал. спец. ВНУ. – Мінск, 2001.	[2] [11] [12] [15]	
2.2.3.2.	Шматграннасць таленту Уладзіміра Караткевіча 1. Мінулае народа, рэальныя гістарычныя постаці ў п’есах «Кастусь Каліноўскі», «Маці ўрагану», «Званы Віцебска». 2. Жанрава-тэматычныя абсягі прозы У.Караткевіча. Праблематыка ранніх «вернутых» твораў («У снягах драмае вясна», «Маленькая балерына»), апавесцей і апавяданняў на тэму сучаснасці («Чазенія», «Блакіт і золата дня», «Лятучы Галандзец») 3. Вобраз беларуса ў апавесці «Ладдзя Роспачы». 4. У.Караткевіч – майстар дэтэктыўна-прыгодніцкага жанру.					3	1. Парэрт пісьменніка. 2. Збор твораў У.Караткевіча.	[2] [12] [14] [19]	Апытванне, гутарка
	Усяго ў VIII семестры	8	2			24			
	IX семестр								Залік
	УСЯГО	8	2			24			Залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1 Гісторыя беларускай літаратуры XI—XIX стагоддзяў : у 2 т. / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут літаратуры імя Я. Купалы ; рэдкал.: У.В. Гніламёдаў [і інш.]. – 2-е выд., дапрац. – Мінск : Бел. навука, 2007–2010.

2 Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут літаратуры імя Я. Купалы ; рэдкал.: У.В. Гніламёдаў [і інш.]. – Мінск : Бел. навука, 1999–2015.

3 Гісторыя беларускай літаратуры першай трэці XX ст. : дапаможнік : у 2 ч. Ч 1. / А.М. Макарэвіч [і інш.]. – Магілёў : МДУ, 2013. – 254 с.

4 Літаратура XI–XVI стагоддзяў / уклад. і камент. А.У. Бразгунова, І.У. Будзько, Л.В. Ляўшун ; прадм. У.В. Гніламёдава ; навук. рэд. В.А. Чамярыцкі. – Мінск : Маст. літ., 2011. – 766 с. – (Залатая калекцыя беларускай літаратуры ; т. 1).

5 Літаратура XVII–XVIII стагоддзяў / укладанне А.У. Бразгунова, С.Л. Гараніна ; навук. рэд. В.А. Чамярыцкі. – Мінск : Маст. літ., 2012. – 830 с. – (Залатая калекцыя беларускай літаратуры ; т. 2).

6 Літаратура другой паловы XIX стагоддзя. У 2 ч. Ч. 1. / укладанне Л.Г. Кісялёвай, Н.М. Сенкевіч ; камент. Л.Г. Кісялёвай ; навук. рэд. С.Л. Гаранін. – Мінск : Маст.літ., 2013. – 847 с. – (Залатая калекцыя беларускай літаратуры ; т. 4).

7 Літаратура другой паловы XIX стагоддзя : у 2 ч. / уклад. Л.Г. Кісялёвай, Н.М. Сенкевіч ; камент. Л.Г. Кісялёвай ; навук. рэд. С.Л. Гаранін. – Мінск : Мастацкая літаратура, 2013. – Ч. 2. – 807 с. – (Залатая калекцыя беларускай літаратуры ; т. 5).

8 Літаратура першай паловы XIX стагоддзя / укладанне і каментарыі М.В. Хаўстовіча ; навук. рэд. С.Л. Гаранін. – Мінск : Маст.літ., 2012. – 1086 с. – (Залатая калекцыя беларускай літаратуры ; т. 3).

9 Трус, М.В. Гісторыя беларускай літаратуры. Практыкум / М.В. Трус. – Мінск : БДТУ, 2015. – 322 с.

10 Трус, М.В. Беларуская паэзія XVI – XX стст. Хрэстаматыя / М.В. Трус. – Мінск : БДТУ, 2015. – 275 с.

Дадатковая

11 Арочка, М., Дзюбайла, П., Лаўшук, С. На парозе 90-х : Літ. агляд / Рэд. В.П. Жураўлеў; АН Беларусі. Ін-т літ. імя Я. Купалы / М. Арочка, П. Дзюбайла, С. Лаўшук. – Мінск : Нав. і тэхніка, 1993. – 206 с.

12 Бельскі, А. Станаўленне і развіццё творчых індывідуальнасцяў (80 – 90-я гг.) : Вучэб.-метадыч. дапам. для настаўнікаў / А. Бельскі. – Мінск : “Нар. Асвета”, 1997. – 253 с.

13 Бугаёў, Д. Спавядальнае слова : літ. крытыка, успаміны / Д. Бугаёў. – Мінск. : Маст. літ., 2001. – 324 с.

14 Гніламёдаў, У. Ад даўніны да сучаснасці: нарыс пра беларускую паэзію / У. Гніламёдаў. – Мінск. : Маст. літ., 2001. – 244 с.

15 Грамадчанка, Т.К. Сучасны беларускі раман: дынаміка жанру : манаграфія / Т.К. Грамадчанка. – Мінск : БДПУ, 2006. – 234 с.

16 Каваленка, В. Вытокі. Уплывы. Паскоранасць : развіццё беларускай літаратуры XIX – XX стагоддзяў / В.А. Каваленка ; [рэдактар П.К. Дзюбайла] ; Акадэмія навук Беларускай ССР, Інстытут літаратуры імя Я. Купалы. – Мінск : Нав. і тэхніка, 1975. – 333 с.

17 Лаўшук, С. Станаўленне беларускай савецкай драматургіі : (20-я – пачатак 30-х гадоў) / С.С. Лаўшук; [рэдактар П.К. Дзюбайла]; Акадэмія навук Беларускай ССР, Інстытут літаратуры імя Я. Купалы. – Мінск : Нав. і тэхніка, 1984. – 190 с.

18 Максімовіч, В. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя : вучэб. дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей выш. навуч. устаноў / В. Максімовіч. – Мінск : Бел. навука, 2006. – 421 с.

19 Мішчанчук М. Ёсць у паэта свой аблог цалінны : жанрава-стылявая разнастайнасць сучаснай беларускай лірыкі / М. Мішчанчук. – Мінск : Нав. і тэхніка, 1992. – 187 с.

20 Мушыньскі, М. І нічога, апроч праўды : Якой быць “Гісторыі беларускай літаратуры” / АН БССР Ін-т літ. ім. Я. Купалы; Рэд. В.П. Жураўлеў. – Мінск : Нав. і тэхніка, 1990. – 126 с.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкаданню самастойнай работы студэнтаў

Самастойная работа студэнтаў, якая праводзіцца ў межах дысцыпліны «Беларуская літаратура», можа быць арганізавана на дэталёвае знаёмства з літаратурай, з творчасцю таго ці іншага пісьменніка, на паглыбленае прачытанне асобнага твора. Сумесная работа выкладчыка і студэнтаў можа змяшчаць таксама складанне бібліяграфіі па адной з тэм курса, слоўніка літаратуразнаўчых тэрмінаў, падрыхтоўку рэфератаў, дакладаў і прэзентацый.

Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі кампетэнцый студэнтаў

Для бягучага кантролю і самакантролю ведаў і ўменняў студэнтаў па дысцыпліне «Беларуская літаратура» можна выкарыстоўваць наступны дыягнастычны інструментарый:

- вусныя апытанні;
- пісьмовыя адказы на пытанні;
- рэфераты;
- даклады
- творчыя працы;
- эсэ;
- водгукі;
- рэцэнзіі;
- завучванне і чытанне вершаў на памяць.

Крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

10 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

бездакорнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

выяўленая здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі;

поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне вольна арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін;

творчая самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

9 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

сістэматычная, актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

8 (восем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абгульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

7 (сем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

вольнае валоданне тыпавымі рашэннямі ў рамках вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

6 (шэсць) балаў, залічана:

дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

5 (пяць) балаў, залічана:

дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.

4 (чатыры) балы, залічана:

дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы без істотных памылак;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка вырашаць стандартныя (тыпавыя) задачы;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім ацэнку;

праца пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў.

3 (тры) балы, незалічана:

недастаткова поўны аб'ём ведаў у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выклад адказу на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі;

слабое валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, некампетэнтнасць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

2 (два) балы, незалічана:

фрагментарныя веды ў рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веды асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

няўменне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію вучэбнай дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых, лагічных памылак;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

1 (адзін) бал, незалічана:

адсутнасць ведаў (і кампетэнцый) у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, адмова ад адказу, адсутнасць на атэстацыі без уважлівай прычыны.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

па вывучаемай дысцыпліне
з іншымі дысцыплінамі спецыяльнасці

Назва вучэбнай дысцыпліны, вывучэнне якой звязана з дысцыплінай рабочай праграмы	Кафедра, якая забяспечвае вывучэнне гэтай дысцыпліны	Прапановы кафедры аб зменах у змесце рабочай праграмы	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
«Уводзіны ў літаратуразнаўства і тэорыя літаратуры »	кафедра рускай і замежнай літаратуры	Больш увагі надаць вывучэнню жанраў сучаснай літаратуры	23.03.2015 Пратакол № 9
«Гісторыя замежнай літаратуры»	кафедра беларускай літаратуры і культуры	Пры вывучэнні тэмы «Адраджэнне ў беларускай культуры і літаратуры» праводзіць аналогіі з эпохай Адраджэння ў Еўропе	23.03.2015 Пратакол № 9
«Гісторыя рускай літаратуры і літаратурнай крытыкі»	кафедра беларускай літаратуры і культуры	Пры вывучэнні сучаснага літаратурнага працэсу звярнуць увагу на сучасных крытыкаў і літаратуразнаўцаў	23.03.2015 Пратакол № 9